

ผนวก จ

ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

ข้อมูลนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มอาชีพ ตัวแทนประชาชนในชุมชน แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ข้อมูลที่ยกมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการถอดเทปทั้งหมด

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ และตัวแทนประชาชน

วันอาทิตย์ที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549 เวลา 14.00 น.

ผู้ศึกษา : ท่านเข้าใจคำว่า ทูทางสังคม หมายถึงอะไร มีอะไรบ้าง และได้ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ทูทางสังคมนี้อาจจะเป็นตัวเรา สมอของเรา ความคิดริเริ่มอะไรที่เอามาหยิบใช้ได้ในตรงนั้น แม้แต่ว่าสถานที่ หรือว่าอะไรต่าง ๆ นั่นก็คือทุนของเรา คือว่าเรามีพร้อมทั้งบุคลากร สถานที่มันเชื่อมต่อกัน เพื่อที่จะทำกิจกรรมร่วมกัน ตอนนี้เราอาจจะไม่มีพร้อมทั้งหมด เราก็มีวัด มีโรงเรียนที่จะมาร่วมกับเราตรงนี้ เราก็ประสานทางวัดแล้วก็โรงเรียน ให้มาร่วม คือทำงานร่วมกันแล้ว อย่างเราชุมชน อย่างหนูห่างวัด มันไม่ใช่ห่างวัด คือ วัดไม่ได้อยู่ในบริเวณชุมชน เพราะฉะนั้นเรามีอะไรเราก็ต้องไปพึ่งพิงวัด เพราะว่าไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทางพระพุทธศาสนาเราก็ต้องยืมจากวัดด้วย อย่างโรงเรียนเราอาจจะขอใช้สถานที่ บางครั้งบางครั้ง แต่โชคดีว่าชุมชนมีสถานที่

ตัวแทนประชาชน (1) : ทูทางสังคม หมายถึง ทุนที่บุคคลในชุมชนนับถือและก็เชื่อถือในคนที่จะปฏิบัติงาน เพราะเป็นทุนหนึ่งทางสังคม ที่จะชักจูงให้คนในชุมชนเข้ามาร่วมมือเราได้

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : ก็คืออาจจะหมายถึง ทุนที่เป็นตัวบุคคล เป็นความยอมรับนับถือ เพราะว่าถ้าเขาได้พูด ได้เอ่ยปาก คิดริเริ่มอะไร คนก็อยากจะมาร่วม

ตัวแทนประชาชน (2) : มีส่วนด้วย

ผู้ศึกษา : ทูทางสังคมกับการส่งเสริมการจัดการศึกษาในชุมชนเป็นอย่างไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : ก็ค่อย ๆ ทำความเข้าใจไปเรื่อย ๆ

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : คือจะบอกตลอดเวลาว่า ตรงนี้เรามาทำกิจกรรมร่วมกัน เราไม่ได้ทำเพื่อเป็นอาชีพ เราทำกันกินกันแบ่งกัน

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : ไม่ต้องอะไรหรอกแค่อาหารการกินยังแบ่งกับข้าวกันเลยทีเดียว บ้านนี้มีแกอะไร บ้านนี้มีแกอะไร อย่างพอเคยสอนว่าเรามีปลาอยู่ตัวหนึ่ง ทำยังไงเราถึงจะกินไม่หมด พอกี้ให้โจทก์มานะ ว่าทำยังไงเราถึงจะกินไม่หมดก็แกสิ แกแจกไปบ้านโน้นด้วยหนึ่ง บ้านนี้ด้วยหนึ่ง แล้วเดี๋ยวมันก็กลับมา กินไม่หมด

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : แจกกันแบบนี้แหละค่ะ มันถึงกินไม่หมด บางที่เราแจกเขา เขาแจกเรา เป็นอย่างนี้แหละค่ะสังคมชนบทจะช่วยกัน

ผู้ศึกษา : แล้วทุนทางสังคมเหล่านี้ ได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์จริงไหมในชุมชนเรา

ตัวแทนประชาชน (1) : ได้จริง เช่น การรวมกลุ่มนี้ก็มี อย่างการปั้นพระพุทธรูปนี้ เพราะว่ายังมีการสอนเด็กด้วยนะ

ตัวแทนประชาชน (2) : เป็นคนที่ได้รับความนับถือในชุมชน แล้วเค้าก็มาสอนเด็ก ๆ ตอนนี้มีทั้งวาดรูปแล้วก็ปั้น แล้วก็งานเรียงตั้ง งานเรียงตั้งนี้รู้สึกว่าจะทำถวายหลวงพ่อกุณไปแล้ว

ตัวแทนประชาชน (1) : แล้วเด็กที่ไปเรียนนี้ ก็ไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ

ตัวแทนประชาชน (2) : และงานเราสามารถขายได้ ทั้งในชุมชน นอกชุมชนที่เป็นผ้าบาติก ที่เป็นผ้ามีภาพวิว เด็กวาดทั้งนั้นที่เอาไปขาย

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : พุดง่าย ๆ อย่างกล้วยมีผล เราจะทำยังไงได้บ้างให้กล้วยมันอยู่ได้นาน เราทำอะไรได้บ้าง ทำกล้วยตาก กล้วยตากจะทำยังไงให้ผลิติดผลนั้นมันอยู่ได้นานต้องมีการถนอมอะไร มันต้องผ่านขั้นตอนอะไรตรงนี้มันเป็นอย่างหนึ่งด้วยหลาย ๆ อย่างนะกว่าจะประสบความสำเร็จ มาเรียนรู้มันก็ต้องด้วย เพื่อจะมาประยุกต์ใช้ในการทำงานของเราให้มันมีประสิทธิภาพและคุณภาพเพิ่มขึ้น

ผู้ศึกษา : มีการใช้ทุนทางสังคมเพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีพในชุมชนของท่านหรือไม่อย่างไร

ตัวแทนประชาชน (1) : คือ ถ้าพูดก็คือได้นำมาใช้ประโยชน์จริง เกี่ยวกับด้านส่งเสริมการศึกษา มีทั้งปั้นและวาด เพราะว่ามันอยู่ในระบบเดียวกันเลย ครอบวงจรเลยครบทั้งปั้นและวาด และมีการสอนภาษาอังกฤษด้วย โดยที่เป็นอาจารย์สอนภาษาอังกฤษ

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ทุนทางสังคมกับการจัดการศึกษา กับส่งเสริมการศึกษาในชุมชนนี้ไปด้วยกันได้ไหม ได้เพราะว่าถ้าเรามีการศึกษา ไม่ว่าพุดง่าย ๆ หมายถึงว่า พุดง่าย ๆ คือบรรจุกัณฑ์ จากที่ว่าจะเพิ่มมูลค่า จากเราคิดว่าขวดอะไรอย่างนี้ขวดนี้บางที่เราคิดว่าแพ็คกิ้ง

ไม่สวย เราคิดว่าทำยังไงให้มันเกิดขึ้นให้รูปร่างลักษณะมันดีขึ้น ทันสมัยขึ้น เป็นที่ยอมรับของผู้ซื้อจะดีกว่า

ผู้ศึกษา : มีการระดมทรัพยากรจากภายในชุมชนและภายนอกชุมชนของท่านอย่างไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ก็มีคน มีคนเพราะว่าเราเป็นผู้นำ เราก็รวมกลุ่ม แล้วเอาวิทยากรมาสอน พอมาสอน ก็เกิดรายได้ขึ้นมาตรงนี้ เป็นรายได้เสริม

ตัวแทนประชาชน (1) : การที่ทุนทางสังคมที่ การส่งเสริมการสืบสายอยู่แล้ว ในบ้านที่ทำพระมีครูมาสอนอยู่แล้ว แล้วก็ครูจากหมู่บ้านทรัพย์จรัสฯ ที่สอนอยู่วัดรัชฎาฯ จะมาสอนภาษาอังกฤษแล้วก็สอนคณิตคือจะส่งเสริมอยู่แล้ว เพราะว่าในชุมชนติดต่อก็คือติดต่อเข้ามาสอน ทางประธานฯ ให้อาจารย์ 200 เป็นค่าเดินทางจากที่มาสอนให้เด็กก็คือจะมาอยู่กับเด็ก ทั้งวันคือคนแถวนี้อยู่แล้ว ชื่อบ้านอยู่ในทรัพย์จรัสฯ คือมีการส่งเสริมตลอด

ผู้ศึกษา : ประชาชนในชุมชนของท่านได้ให้ความร่วมมือในการใช้ทุนทางสังคมเพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีพในชุมชนกันอย่างไรบ้าง สภาพการเข้าร่วมเป็นอย่างไร มีการวางแผนเป้าหมาย วิธีการไว้อย่างไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ก็จากแนวคิดที่เราคิดว่าเราเป็นคณะกรรมการชุมชนเราก็ต้องดูแล้วว่าในชุมชนของเรามีคนว่างงานไหม แล้วต้องการมีรายได้เสริมอะไรไหม เพื่อว่าไม่ให้ปล่อยเวลาว่างโดยเปล่าประโยชน์ ก็เลยคิดว่าถ้าเรามารวมกลุ่มกัน ทำกิจกรรมร่วมกันอย่างน้อย ๆ การรวมกลุ่มกันก็เป็นส่วนหนึ่งที่เกิดความรักความสามัคคีในกลุ่มคนที่มาอย่างน้อย ๆ การรวมกลุ่มกันก็ทำให้เกิดความรักความสามัคคี แล้วรายได้มันคือผลเล็กน้อยเท่านั้น แต่จริง ๆ เราอยากให้เขามารวมกลุ่มกับเรามากกว่า ที่ทำตรงนี้ไม่ยากให้มันเปล่าประโยชน์ไปนั่งคุยนั่งอะไรที่มันไม่มีสาระ และเราก็อยากจะให้เขามีการเรียนรู้ว่า เราต้องพูดก่อนว่าเศรษฐกิจค่อนข้างที่จะบูมมาก ทำยังไงให้ครอบครัวของเราลดค่าใช้จ่ายลงและเรามีรายได้เพิ่มขึ้น คือประเด็นถึงได้เริ่มกลุ่มตรงนี้ขึ้นมาคุยกันในนามของว่า กรรมการชุมชน 7-8 คนก็คุยกัน เราก็เลยชักชวนชาวบ้านมาร่วมกับเราใหม่คือเราอาจจะไม่ได้แบบว่าให้เค้ามาลงเป็นค่าสมาชิกหรืออะไร เพียงแต่ว่า เรามีงบประมาณสนับสนุนจากเขต 5,000 บาท เราคิดว่า ถ้าเราเชิญวิทยากรมา ทำให้ชุมชนเราก็จะพร้อมกับค่าใช้จ่าย ค่าวัสดุต่าง ทำให้เขามารวมกับเราเพื่อให้เขามารวมกับเราแล้วทำกับเราเพื่อให้เค้าเอาไปใช้ในครัวเรือนของเขา อย่างง่ายที่ทำตอนแรกนะค่ะ อาจจะมี สบู่ ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน ผงซักฟอกอาจจะยากไป สบู่ ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน ปรับผ้านุ่ม คือมันก็เราใช้ในชีวิตประจำวันทุกวันอยู่แล้ว ถ้าเราทำตรงนี้ค่าใช้จ่ายมันก็ลดลงไปแล้วเราก็มาใช้ร่วมกัน ถ้าเกิดมันมากไปเราก็ไปจำหน่ายเป็นรายได้กับเขา พอเป็นรายได้เราก็มาจัดสรรปันส่วนมา เออเมื่อมันมีรายได้ เราก็ต้องจัดระบบว่า

มาคิดกันว่าค่าใช้จ่ายที่เราลงทุนไปตรงนี้ แล้วกำไรที่เราขายมาตรงนี้ รวมทั้งค่าแรง ค่าอะไร เราก็แชร์ให้กับกลุ่มของเรา คือกลุ่มตอนนี้มีประมาณซัก 20 คน

ผู้ศึกษา : มีใคร/หน่วยงานใดบ้างให้ความรู้ในการใช้ทุนทางสังคมเพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีพในชุมชน ถ้ามีบุคคลนั้น/หน่วยงานนั้นมีวิธีการอย่างไรสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนกับบุคคล/หน่วยงานอย่างไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : วิทยากรจากหน่วยงานไหน พอดีเค้าก็ดีนะ เค้าจบจากลาดกระบัง จบวิทยาศาสตร์มาแล้วเค้าก็ทำงานด้วย แล้วทางกลุ่มเราก็ขอให้เค้าไป แล้วเค้าก็มาช่วย คือยอมกันแบบว่า เค้าอยู่ในชุมชนแล้วดึงกันมาแล้วก็มาช่วย แรก ๆ ก็ท่าง่าย คือ ทำไข่เค็ม คือแรก ๆ ถ้าคุยกับชุมชนอย่าเอาสิ่งยาก ๆ เองง่าย ๆ เอาใกล้ตัวก่อน อย่างวันนี้เรามาทำไข่เค็มใหม่ วิธีการทำไข่เค็มมีอะไรมั่ง เราต้องหาไข่จากที่ไหน หาวัสดุอะไรมา มาคุยกันเหมือนกับคุยกันเล่น ๆ ทำไปคุยไป ไม่ใช่ว่าแบบเอาเป็นเอาตายไม่ใช่ มันต้องคุยกัน

ตัวแทนประชาชน (1) : แล้วอย่างของเราก็มี มีอาจารย์จากคณะธรรมศาสตร์อยู่ในชุมชน เขาเอากำหนดของการรับปริญญามาให้ที่ชุมชน แล้วที่ชุมชนทำพวกดอกไม้ที่รับปริญญาก็จัดการดอกไม้ที่ไปซื้อจากปากคลองมาทำร้อยเป็นพวงมาลัย ตอนนั้นก็ยังมีอยู่ช่วงหน้ารับปริญญา ตอนนี้นำกำลังทำกันอยู่เกือบ 50 กว่าคน แต่ช่วงที่ไม่มีอันนี้ เขาก็มีอาชีพอื่นทำหลาย ๆ อาชีพครับ ไม่แน่ใจ

ผู้ศึกษา : ที่นี้ในส่วนของชุมชนเมือง 2 ชุมชนคิดว่า มีใครบ้างมาสนับสนุน

ตัวแทนประชาชน (1) : คุณ ส.ก.โสภณ เข้ามาสนับสนุน

ตัวแทนประชาชน (2) : ไข่ครับ เข้ามาสนับสนุนเรื่องวัสดุ ดินน้ำมันเขาขนมาให้เยอะเลย เอามาสอนเด็ก เคยมีที่อยุธยามาดูงานด้วย มาดูงานแล้วที่อยุธยาเขามีเมรุลอย มันเป็นคนก เป็นศิลปะ คล้าย ๆ กับที่ทำที่นี้จะบอกให้ที่นี้ลองฝึกลองทำจนเป็นเมรุลอยดู

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ของหนูก็ฝ่ายพัฒนาชุมชน แล้วก็การเคหะแห่งชาติ

ผู้ศึกษา : การเคหะฯ เป็นรัฐวิสาหกิจใช่ไหม

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : ไข่คะเค้าบอกว่าแม่บ้านแล้วอีกอย่างหนึ่งก็คือ ปปส. ให้งบประมาณสำหรับพวกติดยาเสพติดแล้วกลับตัวกลับใจมาสู่ชุมชน แล้วชุมชนก็ให้สนับสนุนเรื่องตรงนี้

ผู้ศึกษา : การดำเนินการเพื่อการใช้ทุนทางสังคมเพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีพในชุมชนได้สร้างการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดำเนินการ ติดตามผล และร่วมรับผลประโยชน์จากการดำเนินงานอย่างไร

ตัวแทนประชาชน (1) : ที่ชุมชนมีคณะกรรมการของชุมชนจัดตั้งมา อย่างทำดอกไม้
จะมีคณะกรรมการ 3 คน เข้ามาติดตามว่า ทำจริงไหม แล้วผลิตขายได้ไหม แล้วขายมาได้กำไร
เท่าไร แล้วเฉลี่ยแล้วคนหนึ่งได้เท่าไร ก็จะเป็นคนติดตาม

ผู้ศึกษา : การรับผลประโยชน์นี้ หลังจากที่ทำไปแล้วก็จะมีเงินกองทุนเพื่อเป็น
สวัสดิการไหม

ตัวแทนประชาชน (2) : เป็นเงินกองทุนที่ได้มาจากของชุมชน คือเงินลงทุนนี้จะคืน
ชุมชนหมด แต่กำไรพวกที่ออกไปขายนี้ก็ คนขายก็ได้เงินไป ตอนไปขาย แล้วก็เงินที่มันเหลือนี้ก็
ก่อนเข้ามาแบ่งในชุมชนประมาณ 90 กว่าบาท ต้นทุนหักค่าเด็กไปเดินขาย หักค่ารถค่าน้ำมันที่
เอาไปส่งไปขายสวนอัมพร ตามมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สงขลาอะไรพวกนี้หักแล้วจะเหลือแต่ถ้า
ขายของทางภาคอีสานจะได้น้อย ขาดทุน แต่ก็ต้องไปขาย

ผู้ศึกษา : มีการติดตามประเมินผลหรือเปล่า

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : มีค่ะ อย่างติดตามประเมินผลแล้วก็มี ปปส. เข้ามาช่วย
ประเมินผล

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : เพราะว่าเค้าจะสนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่องเรื่อง
งบประมาณเค้าจะดูแล ถ้าเกิดเราทำจริงจังวัดอุปกรณเราเขียนขอได้

ผู้ศึกษา : แนวทางที่ท่านได้ดำเนินการเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมมีการวางแผนและ
วิธีการไว้อย่างไรเพื่อให้ประชาชนในชุมชนได้ใช้ทุนทางสังคมเพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีพได้ใช้
แนวทางอะไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : แล้วอย่างการที่เกิดกลุ่มอาชีพนี้ขึ้นนะ หมายความว่ามีความ
ร่วมมือเกิดขึ้น การมีส่วนร่วมของในชุมชน นอกจากในชุมชนแล้วเราได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้
ระหว่างชุมชนอีก

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างในชุมชนเราอาจจะอยากทำ
อย่างอื่น แต่เราไม่มีคนที่มีความรู้ในชุมชน เราอาจจะให้เค้าไปดูงาน ไปศึกษาดูงาน ว่าตรงนี้
เค้ามีอะไร ให้เค้าไปดู ไปดูเพื่อให้เค้านำกลับมาทำเองได้ มีการเรียนรู้ ศึกษา แลกเปลี่ยนดูงาน
กัน เป็นเครือข่ายกันในชุมชนของชุมชนด้วยกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกัน ซึ่งกันและกัน

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : วิธีการดำเนินการของเราคือจุดประสงค์ทุกอย่างนั้น งานจะ
ประสบความสำเร็จได้ต้องมีการขับเคลื่อน ต้องมีการพูดคุย ให้เค้ามีความเชื่อถือในตัวเรา แล้วตัว
เราต้องหน้าที่และบทบาท หมายถึงว่า เราต้องสำรวจตัวเองก่อนว่าเรามีความเหมาะสมไหมใน

การทำงานตรงนี้ ไม่ว่าจะด้านครอบครัวเราต้องพร้อมถ้าเราไม่พร้อมเราทำงานตรงนี้ไม่ได้มีข้อเปรียบเทียบมากมาย

ผู้ศึกษา : แนวทางดังกล่าวนั้น ประสบกับปัญหาและอุปสรรคอย่างไร และท่านแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้นอย่างไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : นอกจากแนวทางและวิธีการที่ว่าจะต้องลงและเข้าไปหาเค้าให้ใหม่ละ ก็เกิดปัญหาหรือว่าอุปสรรคอะไรที่สะท้อนกลับมาบ้าง คือถ้าเป็นชุมชนเมืองนี้ มันอาจจะไม่มีอิทธิพลแต่ละรุ่น ต้องเข้าใจนิด ต้องวางพื้นฐานนิดว่า เราอาจจะเป็นกรรมการชุมชนชุดใหม่ แต่ชุดเก่า ๆ หยั่งรากลึกมาก ทำยังไงให้ดึงคนแบบให้มามีส่วนร่วมกับเรา ทำยังไง เพราะฉะนั้นเราต้องคิดว่าเราต้องเป็นผู้ให้ มากกว่าเป็นผู้รับ เราต้องให้เค้าก่อน ให้ไม่ว่าทางด้านแบบว่าใจเค้า เราต้องมีความจริงใจกับเค้า เราต้องเสนอโอกาสให้เค้า ให้เค้าเข้ามามีส่วนร่วมกับเรามาก ๆ มันสำคัญมาก

ตัวแทนประชาชน (1) : มีเยอะด้วย ทำงานกับคนนี่ เพราะว่าแต่ละคนปัญหามันไม่เหมือนกันแล้วก็ความคิดก็แตกต่างกัน ถึงจะอยู่ในที่เดียวกัน บางคนมีการศึกษา บางคนไม่มีการศึกษาคุยยากมาก ถ้าเข้าไปไม่ถึง เข้าไปไม่ถูกจุดจริง ๆ ก็ไม่ได้ ไม่ได้ความร่วมมืออะไรกลับมา เกิดในชุมชน โตในชุมชน ทำงานอยู่ในนั้น บางครั้งคุยไม่รู้เรื่องครับ บอกตรง ๆ เลยคุยไม่รู้เรื่อง

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : มีบางครั้ง ต้องเอาวิชาการเข้าไปช่วยด้วยให้เห็น ต้องให้เห็นนะ ว่าสาเหตุที่เป็นอย่างนี้เป็นเพราะอะไร ต้องให้เค้าเห็นภาพที่ชัดเจนตรงนี้ ทำแล้วมันเกิดประโยชน์กับใคร ต้องให้ชัดเจน สำคัญมาก ๆ เลย 4-5 ปี นี่หนักมาก กว่าจะให้คนมารวมกับเราได้แล้วถามว่า แล้วเราเป็นผู้หญิงกับการยอมรับนี้จะน้อยมาก จะน้อยไม่เหมือนกัน แต่ที่ผ่านมามีถือว่าประสบความสำเร็จ เพราะว่าเราเป็นคนทีกล้าพูด และพูดและเราทำได้ ต้องทำได้ สิ่งที่เราจะพูดออกไปจะคุยกับเค้านี้ เราต้องคิดว่าเราทำได้

ผู้ศึกษา : ท่านมีความคิดเห็นว่า ควรจะมีแนวทางอย่างไรต่อการใช้ทุนทางสังคมเพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีพในชุมชนเพื่อเสริมสร้างรายได้และความมั่นคงในอาชีพของประชาชนในชุมชน

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : แต่สำหรับเราเป็นชุมชนเมือง ชุมชนเมืองก็หมายถึงอาชีพเสริมไม่ใช่อาชีพหลัก เพราะอย่างน้อย ๆ นี่คนก็มีอาชีพของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นค้าขาย รับราชการ อาชีพหลักอะไร แต่ที่มาทำตรงนี้ก็ถือเป็นอาชีพรอง ลักษณะที่ว่าเสริมอาชีพแล้วเยาวชนของเรา ถึงเวลาวันหยุด วันปิดเทอมเค้าก็ออกไปขายได้อะไรได้

ตัวแทนประชาชน (1) : มันเป็นการเรียนรู้การทำพระได้ทุกรุ่น ตั้งแต่เด็กขึ้นไป มีวาดรูปมีเรียนหนังสือ คือจะสอนอยู่ในที่ มันเป็นที่โล่งที่ทำ คือจะมีเด็กรุ่นสืบทอดกัน เพราะว่าเปลี่ยนมาหลายรุ่นแล้ว ตัวคนที่ถ่ายทอดเปลี่ยนมา 3 รุ่นแล้ว ตอนนี้เป็นรุ่นหลานเขาทำอยู่ คือจะถ่ายทอดทำพระมานี้มีมากเลย แล้วก็จะมีเรียนอะไรอีกมากเลย วาดรูป ทำผ้า แล้วก็ปั้นพวกโดเรมอนที่ไปให้เด็กระบายสี ส่ง เป็นปูนปลาสเตอร์ คือมันจะมีเป็นพลาสติก เกลงไปแล้วก็ลองออกมาส่งไปตามร้านที่เขารับขายแล้วก็ทำ มันจะมีสืบทอดกันมาทุกรุ่น มันจะมีคนมาเรียน

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : พูดยจริง ๆ แล้ว ไม่ว่าเขตไหน ๆ หนูตั้งอยู่อย่างหนึ่งว่า ถ้าฝ่ายพัฒนาชุมชนหรืออะไรสนับสนุน ใช้พื้นที่ของสำนักงานเขต มาจัดเป็นกลุ่มโฮต็อบหรืออะไร บางเขตจะมีแต่บางเขตไม่มี บางครั้งถ้าชุมชนของเรามีความพร้อม ถ้าเค้าเอื้อตรงนี้นั้นจะดี มันจะมีประสิทธิภาพมากกว่า แล้วก็ยกขึ้นมาว่าเป็นโฮต็อบของเขตตรงนี้ ไม่ใช่ทำแล้วทิ้งไปเลยไม่ใช่ น่าจะมีการยกระดับมันขึ้นมา 50 เขต มันน่าจะมีอะไรที่เป็นเด่น ๆ ของเขตนั่นเขตนี้นั้นขึ้นมาแต่มันไม่ได้ หนูตั้งอยู่ตลอดเวลาว่า ทำไมในเมื่อชุมชนให้เราไปศึกษาดูงานตลอดเวลา ถ้าจริง ๆ เกะกะของเราเข้มแข็งกว่าต่างจังหวัดอีก ทำไมไม่ทำเป็นกลุ่มให้เรา เขตหนึ่งมีมากกว่า 40-50 ชุมชนหรือมากกว่านั้นอีก ทำไมไม่เอามาจากตรงนั้นแล้วดึงลงมา รวมกันเป็นศูนย์อยู่ตรงนั้น หนูตั้งอยู่ว่าทำไมให้เราไปดูตรงนั้นตรงนี้ ทำไมไม่ย้อนกลับมาดูหน่วยงานของเราบ้าง ว่าคุณเอื้อต่อเราแค่ไหน ตรงนี้ อันนี้คือประเด็นสำคัญเลยนะ สถานที่และที่ ทำไมไม่ให้ต่างจังหวัดมาดูความเข้มแข็งเขา อาจจะน้อยกว่าเราด้วย ด้อยกว่าหมายถึงด้านวัสดุอุปกรณ์ของกรุงเทพพร้อมมากกว่า หรืออะไรมากกว่า

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ทำอย่างไร ถ้าถามว่าคนจน อย่าพูดว่าคนจน ถ้าคนรู้จักทำรู้จักคิดออกมา ความจนก็ไม่มี ทำไมเราให้โอกาสคุณแล้วคุณไม่ให้โอกาสตัวเอง ออกมาสิ มาทำด้วยกัน มันไปด้วยกันได้ ชุมชนขนาดนี้แล้ว เขตไม่เชียร์หนูก็ไม่รู้จะทำยังไงแล้ว หหมดกำลังใจ

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : ฝ่ายพัฒนาชุมชนต้องการอย่างเดียวคือชุมชนเข้มแข็งต้องการอาชีพให้เราทำ เราหาให้ เราทำได้ แต่ว่าในด้านการจำหน่าย เราสามารถผลิตได้ เราสามารถเรียนรู้ ประยุกต์ให้ทัน ในฐานะที่มีคุณภาพ แต่ทำไมคุณไม่เอื้อต่อการจำหน่าย การจำหน่าย การเชื่อมโยงเครือข่ายนี้ คุณทำไมไม่ขยายเครือข่ายให้กับเราหรือจะให้ชุมชนทั้งทำด้วยจำหน่ายด้วย มองไว้ว่ามันขนาดไหน ให้ชุมชนเข้มแข็ง

ตัวแทนประชาชน (1) : มันติดตรระบบราชการ คือเขาไม่ทำให้เรา เราต่อไม่ได้ คือเขาไม่ต่อยอดให้เรา มันทำไม่ได้ คือเราทำเต็มที่ เขาต้องมาต่อยอดให้เรา แต่ทำไมไม่หาตลาดให้เราอย่างนี้นะ ผมไปเขาที่สวนจตุจักรขายด้วยนะ

ผู้ศึกษา : ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง และมีการดำเนินการตามแนวทางใด ต่อการวางแผน นโยบาย ในการใช้ทุนทางสังคมเพื่อการจัดการศึกษาด้านอาชีพในชุมชน จึงจะสามารถทำให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการใช้ทุนทางสังคม และมีอาชีพมีรายได้ที่ยั่งยืน

ตัวแทนประชาชน (2) : ศทางแนวทางนี้คือ อาชีพแต่ละอาชีพเราต้องกำหนดกรอบว่าจะส่งเสริมทางด้านไหน ถ้าส่งเสริมทางด้าน ตอนนีที่ชุมชน ตอนนีกำลังส่งเสริมเรื่องการทำดอกไม้ รับปริญญาของข้าราชการ เป็นส่วนใหญ่ เพราะช่วงนี้ช่วงรับปริญญา จะได้รายได้ดีกว่า พวกทำผ้าทำพระ พอหมดช่วงนี้แล้วก็เด็กก็จะมาอยู่กันที่บ้านทำพระส่วนใหญ่ เค้าก็จะมีสอนหลายอย่าง

ตัวแทนประชาชน (1) : ก็เราพูดกันแคบ ๆ ก็คือ หมายความว่า ก็คือแนวทางวางไว้ อย่างนี้คือว่า ตอนนีเรื่องนี้มันกำลังบูม ก็คือต้องส่งเสริมก่อนอันนี้หลักของชุมชนเช่น การหล่อพระ ศิลปประดิษฐ์

ตัวแทนประชาชน (2) : แต่ตอนนี้ต้องเน้น คือให้เด็ก ๆ มาทำพวกนี้

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : แนวทางก็คือ ตอนนีกลัวว่าปัญหาคนในชุมชนว่างงาน แล้วก็ปัญหาความยากจน แล้วทีนี้เราจะทำยังไงให้คนของเราไม่ว่างงาน แล้วก็ไม่ยากจน ทีนี้ก็มีโครงการในชุมชน คือโครงการตรงนี้ เราเป็นคนเสนอขอ

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : เราทำกันก่อน เราชรวมกันในชุมชน

ผู้ศึกษา : แล้วเราคิดว่าควรจะวางแผนวางนโยบาย ทำให้สิ่งเหล่านี้มันเข้มแข็งอย่างไร

ตัวแทนประชาชน (1) : จะเข้มแข็งได้ก็เพราะว่ามีคนสานต่อ

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ก็คือเป็นกลุ่ม กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนเลย

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : คือเป็นศูนย์ผลิตภัณฑ์ชุมชน หมายถึงว่า อันนี้เราไม่กีดกันว่าใครมีอะไร ใครสามารถทำอะไรได้ เอามาลงในศูนย์เรา แล้วเราจำหน่ายให้ ตรงนี้ เพราะเราเป็นกรรมการอยู่แล้ว มีที่ทำการอยู่แล้วก็ดูแลกัน ก็ส่งเสริม ไม่ต้องมาเสียค่าใช้จ่าย ใครมีอะไร ที่จะคิดว่าเป็นรายได้ของตัวเอง เอามาลงในชุมชน ก็จำหน่ายกันไป คุณก็รับไป โดยไม่ต้องเสียค่าอะไรทั้งนั้น เพราะว่าเรามีงบสนับสนุนแล้ว

ผู้ศึกษา : แล้วการศึกษาด้านอาชีพของชุมชนจะยั่งยืนได้อย่างไร

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : ก็อย่างที่บอกไว้ว่ามีแลกเปลี่ยนกันตลอดถ่ายทอดกันตลอด ไม่ว่าชุมชนนั้นชุมชนนี้เราจะรับมา เรารับจากการศึกษาดูงาน เราก็มาทำในชุมชน แล้วก็ให้เยาวชน จะมีกลุ่มเยาวชน โดยมีแกนนำเยาวชน แล้วก็ผู้สูงอายุ เรายามาทำงานร่วมกัน แล้วเราก็ไม่ละเลยกลุ่มเด็กที่โตขึ้นมาใหม่ด้วย

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (2) : ไซค์ะ ตรงนั้น เราต้องสร้าง ปลุกจิตสำนึกและจิตวิสัย มาร่วมกันตรงนี้นั้นเป็นอัตโนมัติ การที่จะมีชุมชนที่เข้มแข็งได้ต้องมีชุมชนที่เข้มแข็งด้วย

ตัวแทนกลุ่มอาชีพ (1) : แต่สำหรับเราเนี่ยมันเป็นชุมชนเมือง ชุมชนเมืองก็หมายถึงอาชีพเสริม ไม่ใช่อาชีพหลัก เพราะอย่างน้อย ๆ คนก็มีอาชีพของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นค้าขาย รับราชการ อาชีพหลักอะไร แต่ที่มาทำตรงนี้ก็ถือเป็นอาชีพรอง ลักษณะที่ว่าเสริมอาชีพแล้วเยาวชนของเราถึงเวลาวันหยุด วันปิดเทอมเค้าก็ออกไปขายได้อะไรได้

ตัวแทนประชาชน (1) : มันเป็นการเรียนรู้การทำพระได้ทุกรุ่น ตั้งแต่เด็กขึ้นไป มีวาดรูปมีเรียนหนังสือ คือจะสอนอยู่ในที่ มันเป็นที่โล่งที่ทำ คือจะมีเด็กรุ่นสืบต่อกัน เพราะว่าเปลี่ยนมาหลายรุ่นแล้ว ตัวคนที่ถ่ายทอดเปลี่ยนมา 3 รุ่นแล้ว ตอนนี้เป็นรุ่นหลานเขาทำอยู่ คือจะถ่ายทอดทำพระมามีมากเลย แล้วก็มีเรียนอะไรอีกมากเลย วาดรูป ทำผ้า แล้วก็ปั้นพวกโดราเอมอนไปให้เด็กกระบายสี ส่ง เป็นปูนปลาสเตอร์ คือมันจะมีเป็นพลาสติก เทลงไปแล้วก็ลองออกมา ส่งไปตามร้านที่เขาซื้อขาย แล้วก็ทำ จะมีสืบต่อกันมาทุกรุ่น มีคนมาเรียน ก็พวกเด็ก ๆ นี่แหละ